

การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานเพื่อยกระดับการประกันคุณภาพ
การศึกษาภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาขนาดเล็ก
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2*

THE DEVELOPMENT OF GUIDELINES FOR UPGRADE ON INTERNAL
QUALITY ASSURANCE BASIC EDUCATION SMALL SCHOOL UNDER
THE CHAIYAPHUM PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2

วัชรินทร์ ภูมิภาค

Watcharin Phumiphak

บุญชม ศรีสะอาด

Boonchom Srisa – Ard

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

Maharakham University, Thailand

E-mail: beer_1992_@hotmail.com

บทคัดย่อ

บทความฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 และ 2) พัฒนาแนวทางการดำเนินงานเพื่อยกระดับการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 การวิจัยนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา โดยมีกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้บริหารและครูที่รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในจากโรงเรียนขนาดเล็กที่ไม่ผ่านการรับรองจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) รอบสาม โรงเรียนจำนวน 29 โรงเรียน โรงเรียนละ 2 คน รวม 58 คน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระยะที่ 2 พัฒนาแนวทางการดำเนินงานเพื่อยกระดับการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาขนาดเล็ก กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถานศึกษาขนาดเล็กที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ด้านการประกันคุณภาพภายใน จำนวน 4 คน และตรวจสอบยืนยันความเหมาะสม

* Received 23 April 2020; Revised 15 May 2020; Accepted 1 June 2020

และความเป็นไปได้ของแนวทางโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ แบบประเมิน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า: สภาพปัจจุบันของการประกันคุณภาพภายใน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางและสภาพที่พึงประสงค์ของการประกันคุณภาพภายใน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนแนวทางที่เหมาะสมสำหรับการดำเนินงานเพื่อยกระดับการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 หลังจากได้รับการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ผลปรากฏว่า มีความเหมาะสมอยู่ระดับมากที่สุด และมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: การพัฒนาแนวทาง, การประกันคุณภาพภายใน, สถานศึกษาขนาดเล็ก

Abstract

The purposes of research were to: 1) To study current conditions desirable conditions of insurance work Internal quality of small schools institutions under the Chaiphum Primary Educational Service Area Office 2 2) Development operational guidelines to improve the internal quality assurance of educational institutions of Small school under the Chaiphum Primary Educational Service Area Office 2. The sample group were director and teachers in small schools institutions consisting of 58 people. The research has been divided into 2 phases as follows: Phase 1 To study current conditions desirable conditions of insurance work Internal quality of small schools. The collect data tools were questionnaires. Statistics used for data analysis were mean, standard deviation. Phase 2 Development operational guidelines to improve the internal quality assurance of educational institutions of Small schools. Data provider were director and teachers in small schools best practice and evaluation were organized by using the 5 experts. The tools for data collection were questionnaires. The statistical evaluation for data analysis were Mean, standard deviation.

The results of the analysis of: The current conditions and desirable conditions of desirable conditions of insurance work Internal quality of small schools conditions overall was at a medium level and desirable conditions was the proposal of overall was at a highest level. After the guidelines development

has been evaluated by experts. The results show that the guidelines was overall suitable at the highest level and has the overall possibility at the highest level.

Keywords: Development of Guidelines, Internal Quality Assurance, Smalls School

บทนำ

การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา เป็นการดำเนินงานที่สอดคล้องกับกระแสหลักของสังคมที่ต้องการเปลี่ยนเป็นสังคมคุณภาพ (Quality Social) การดำเนินการต่าง ๆ ของทุกภาคส่วนของสังคมต้องเน้นให้เกิดระบบคุณภาพ หากสังคมคู่แข่งดำเนินงานมีคุณภาพที่ดีกว่าแล้ว ผลผลิตของสังคมก็จะเป็นที่ต้องการ การแข่งขันจึงเกิดขึ้นจากระบบดังกล่าว ซึ่งระบบการศึกษาก็จะต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับระบบของสังคม ดังนั้น กระบวนการปรับตัวเพื่อเข้าสู่ระบบคุณภาพจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องดำเนินการ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้มีนโยบายที่มุ่งมั่นในการพัฒนาสถานศึกษาในสังกัดให้สามารถดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2554)

จากรายงานของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา เกี่ยวกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบ 3 (พ.ศ. 2554 – 2558) ประจำปีงบประมาณ 2558 พบว่า ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีสถานศึกษาเข้ารับการประเมิน 7,985 แห่ง จากสถานศึกษาที่ต้องประเมิน 34,404 แห่ง โดยได้รับการรับรองมาตรฐานระดับดีมาก 333 แห่ง คิดเป็น ร้อยละ 4.17 และไม่รับรองมาตรฐาน 2,295 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 28.74 และเมื่อวิเคราะห์ตามภูมิภาคพบว่าสถานศึกษาที่ไม่ได้รับการรับรองมาตรฐานส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ รองลงมา ได้แก่ ภาคตะวันออกและภาคใต้ ซึ่งการประเมินครั้งนี้โรงเรียนที่ไม่ได้รับการรับรองมาตรฐานส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน), 2558) ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่พบว่า ในปีการศึกษา 2562 มีจำนวนสถานศึกษาในสังกัดทั้งหมด 29,871 แห่ง ในจำนวนนี้ เป็นสถานศึกษาขนาดเล็กจำนวน 15,158 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 50.84 และจำนวนโรงเรียนขนาดเล็กทั่วประเทศ 15,158 โรง ส่วนใหญ่อยู่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 มีภารกิจในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานครอบคลุม 5 อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอเกษตรสมบูรณ์ อำเภอแก้งคร้อ อำเภอกอนสาร อำเภอบ้านแท่น และอำเภอภูเขียว ในปีการศึกษา 2562 มีโรงเรียนในสังกัดจำนวน 264 โรงเรียน โดยมีผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ประเมินระหว่างปี พ.ศ. 2554 – 2557 ดังนี้ สถานศึกษาที่ผ่านการรับรอง

คุณภาพจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) จำนวน 227 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 85.98 นอกจากนี้ยังมีสถานศึกษาที่ไม่ผ่านการรับรองจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) อีกจำนวน 37 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 14.02 ในจำนวนนี้เป็นโรงเรียนขนาดเล็กที่มีนักเรียนไม่เกิน 300 คน ถึง 36 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดกลางอีก 1 โรงเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2, 2562)

ด้วยความสำคัญและปัญหาในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขนาดเล็ก ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจจึงได้ศึกษา เรื่อง การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานเพื่อยกระดับงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 เพื่อให้ทราบถึงสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 และแนวทางการดำเนินงานเพื่อยกระดับของการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 เป็นแนวทางการดำเนินงานที่ดี อันจะเกิดประโยชน์ต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2
2. เพื่อพัฒนาแนวทางการดำเนินงานเพื่อยกระดับประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้ เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ขอบเขตเนื้อหาการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ มุ่งศึกษาการพัฒนาการพัฒนานวทางการดำเนินงานเพื่อยกระดับการประกันคุณภาพภายใน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาและกำหนดขอบเขตของเนื้อหาในการวิจัยไว้ดังนี้

องค์ประกอบการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน 7 ด้าน ได้แก่

1.1 ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาที่กระทรวงประกาศใช้

1.2 ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ

1.3 ด้านดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

1.4 ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

1.5 ด้านการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานของสถานศึกษา และนำผลการติดตามไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนา

1.6 ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (Self Assessment Report: SAR) ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และ

1.7 ด้านการพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพโดยพิจารณาจากรายงานผลการประเมินตนเอง (Self – Assessment Report: SAR) และตามคำแนะนำของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. ขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่าง/กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

ระยะที่ 1 เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

ประชากร คือ ผู้บริหารและครูที่รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในจากโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 2 จำนวน 166 โรงเรียน แบ่งเป็นผู้บริหารโรงเรียนละ 1 คน ครูที่รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนละ 1 รวม 332 คน กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารและครูที่รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในจากโรงเรียนขนาดเล็ก ที่ไม่ผ่านการรับรองจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) รอบสาม โรงเรียนจำนวน 29 โรงเรียน โรงเรียนละ 2 คน รวม 58 คน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 กำหนดลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า มี 5 ระดับ

ระยะที่ 2 เพื่อพัฒนาแนวทางการดำเนินงานเพื่อยกระดับประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

กลุ่มเป้าหมาย/กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถานศึกษาขนาดเล็กที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ด้านการประกันคุณภาพภายใน จำนวน 4 ท่าน ประกอบด้วย 1) ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโนนคูณ อำเภอบ้านแท่น จังหวัดชัยภูมิ 2) ครูที่รับผิดชอบงานการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนบ้านโนนคูณ อำเภอบ้านแท่น จังหวัดชัยภูมิ 3) ผู้อำนวยการโรงเรียนหนองอโศกวิทยา อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ 4) ครูที่รับผิดชอบงานการประกันคุณภาพภายใน โรงเรียนหนองอโศกวิทยา อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ และผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ของแนวทางการดำเนินงานเพื่อยกระดับการประกันคุณภาพภายใน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือผู้วิจัยได้กำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยใช้กรอบแนวคิดซึ่งได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามขั้นตอน

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้าน

การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาที่กระทรวงประกาศใช้	2.46	0.56	น้อย	4.83	0.42	มากที่สุด
2. ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ	2.75	0.70	ปานกลาง	4.89	0.34	มากที่สุด
3. ด้านดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	2.49	0.69	น้อย	4.83	0.42	มากที่สุด
4. ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา	2.49	0.56	น้อย	4.90	0.33	มากที่สุด
5. ด้านการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานของ	2.63	0.63	ปานกลาง	4.91	0.29	มากที่สุด

การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
สถานศึกษาและนำผลการติดตามไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนา						
6. ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (Self Assessment Report: SAR) ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	2.75	0.74	ปานกลาง	4.90	0.32	มากที่สุด
7. ด้านการพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพโดยพิจารณาจากรายงานผลการประเมินตนเอง (Self – Assessment Report: SAR) และตามคำแนะนำของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	2.44	0.53	น้อย	4.83	0.42	มากที่สุด
ภาพรวม	2.57	0.63	ปานกลาง	4.88	0.35	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า สภาพปัจจุบัน ของงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 โดยรวม มี 7 ด้านพบว่าอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ (และสภาพที่พึงประสงค์ ของงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 โดยภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานของสถานศึกษาและนำผลการติดตามไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนา

2. ผลการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานเพื่อยกระดับการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความเหมาะสมความเป็นไปได้ของแนวทางการประกันคุณภาพภายใน สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาที่กระทรวงประกาศใช้	4.73	0.48	มากที่สุด	4.80	0.45	มากที่สุด

การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
2. ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ	4.60	0.48	มากที่สุด	4.73	0.47	มากที่สุด
3. ด้านดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	4.73	0.42	มากที่สุด	4.87	0.17	มากที่สุด
4. ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา	4.85	0.25	มากที่สุด	4.80	0.36	มากที่สุด
5. ด้านการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานของสถานศึกษาและนำผลการติดตามไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนา	4.80	0.36	มากที่สุด	4.60	0.52	มากที่สุด
6. ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (Self Assessment Report: SAR) ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	4.90	0.27	มากที่สุด	4.83	0.31	มากที่สุด
7. ด้านการพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพโดยพิจารณาจากรายงานผลการประเมินตนเอง (Self – Assessment Report: SAR) และตามคำแนะนำของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษา	4.73	0.48	มากที่สุด	4.80	0.45	มากที่สุด
รวม	4.78	0.36	มากที่สุด	4.74	0.39	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่า แนวทางการดำเนินงานเพื่อยกระดับการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ประกอบด้วย 1) ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาที่กระทรวงประกาศใช้ 2) ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา และความต้องการจำเป็นของสถานศึกษาอย่างเป็น 3) ด้านดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 4) ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา 5) ด้านการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานของสถานศึกษา และนำผลการติดตามไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนา 6) ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (Self Assessment Report: SAR) ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และ 7) ด้านการพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ โดยพิจารณาจากรายงานผลการประเมินตนเอง (Self – Assessment Report: SAR) และตามคำแนะนำของสำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษาหรือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และผลการประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของแนวทางการดำเนินงานเพื่อยกระดับการประกันคุณภาพภายใน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 พบว่า โดยรวมด้านความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และด้านความเป็นไปได้โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผล

การดำเนินการวิจัยเพื่อแนวทางการดำเนินงานเพื่อยกระดับการประกันคุณภาพภายใน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 มีประเด็นที่นำมาอภิปราย ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 พบว่า

1.1 สภาพปัจจุบัน ของงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 โดยภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (Self Assessment Report: SAR) ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สอดคล้องกับการศึกษาของ นวลฉวี ทานุกรม ได้กล่าวถึงจัดทำรายงานการประเมินตนเองหรือรายงานประจำปีไว้ว่า เมื่อสถานศึกษาได้ดำเนินการตามแผนและมีการประเมินผลภายในเสร็จเรียบร้อยแล้ว ในช่วงปลายปีการศึกษาจะต้องจัดทำรายงานการประเมินตนเองหรือรายงานประจำปี เพื่อเผยแพร่ให้ผู้เกี่ยวข้องทุกกลุ่มได้รับทราบไม่ว่าจะเป็นบุคลากรภายในสถานศึกษา ผู้ปกครอง หรือชุมชน หน่วยงานต้นสังกัด และผู้ประเมินภายนอก เพื่อแสดงความรับผิดชอบในการจัดการศึกษา และพร้อมที่จะรับการประเมินจากภายนอกโดยดำเนินการรวบรวมผลการดำเนินงานและผลการประเมินวิเคราะห์ และสังเคราะห์ จำแนกตามมาตรฐานการศึกษา และเขียนรายงานการรายงานผลการประเมิน (นวลฉวี ทานุกรม, 2558) และเนื้อหาสาระที่ต้องการสื่อสารควรมี 2 แบบ ขึ้นอยู่กับกลุ่มผู้รับข้อมูล แบบแรก เป็นกรรายงานที่มีรายละเอียดครบถ้วนเน้นในเชิงวิชาการ เพื่อใช้สำหรับรายงานหน่วยงานต้นสังกัดและผู้ประเมินภายนอก ส่วนแบบที่สองเป็นการรายงานสรุปเพื่อเผยแพร่ให้กับกลุ่มผู้ปกครองและชุมชน โดยนำเสนอในลักษณะการบรรยายใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย และมีความยาวไม่มาก ซึ่งจะทำให้ผู้ปกครองรับรู้ข้อมูลของสถานศึกษาได้มากขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2544) นอกจากนี้ พบว่าประโยชน์ ในการจัดทำรายงานประเมินตนเองของสถานศึกษา ทำให้สถานศึกษามีฐานข้อมูลการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาทั้งในด้านจุดเด่น จุดที่ควรพัฒนา แนวทางการพัฒนาในอนาคต ที่นำไปใช้ประโยชน์

ต่อการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาในปีถัดไป ทำให้สถานศึกษามีข้อมูลสารสนเทศเชิงประจักษ์ซึ่งจะช่วยกระตุ้นให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและผู้เกี่ยวข้องให้ความสำคัญและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการทำงาน เพื่อเป้าหมายที่กำหนดไว้ร่วมกัน ทำให้พ่อแม่ ผู้ปกครอง ตลอดจนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้รับทราบผลการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาทั้งในส่วนที่ดีและส่วนที่ควรพัฒนา โดยมีการประชาสัมพันธ์ในวงกว้างและให้การช่วยเหลือสนับสนุนอย่างเหมาะสม หน่วยงานต้นสังกัด ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีฐานข้อมูลในการกำหนดนโยบายการพัฒนาการจัดการศึกษาทั้งระดับประเทศและระดับเขตพื้นที่ และสถานศึกษาใช้รายงานประเมินตนเองเพื่อรับรองการประเมินคุณภาพภายในโดยหน่วยงานต้นสังกัด และรับการประเมินคุณภาพภายนอก จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2559)

1.2 สภาพที่พึงประสงค์ ของงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 โดยภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานของสถานศึกษาและนำผลการติดตามไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ กล่าวว่า การติดตาม ตรวจสอบ วัดและประเมินผลในบริบทของการประกันคุณภาพมีจุดประสงค์สำคัญเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลย้อนกลับสำหรับการวางแผน เพื่อการปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง มิใช่การจับผิดหรือการตัดสินให้รางวัลหรือลงโทษ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2543) นอกจากนี้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้กล่าวถึง การตรวจสอบประเมินผล หรือ (Check – C) ไว้ว่า การประเมินผลเป็นกลไกสำคัญที่จะกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาเพราะจะทำให้ได้ข้อมูลย้อนกลับที่จะสะท้อนให้เห็นถึงการดำเนินงานที่ผ่านมาว่าบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้เพียงใด ต้องปรับปรุงแก้ไขในเรื่องใดบ้าง ผู้บริหารและครูที่เข้าใจระบบการประกันคุณภาพอย่างถูกต้อง จะตระหนักถึงความสำคัญของการประเมินผลไม่กลัวการประเมินผลโดยเฉพาะการประเมินตนเอง ซึ่งเป็นการประเมินที่มุ่งเพื่อการพัฒนาในระหว่างที่สถานศึกษาดำเนินการตามแผนปฏิบัติการควรมีการตรวจสอบประเมินผลเป็นระยะ ๆ เพื่อพิจารณาว่าการดำเนินการเป็นไปในทิศทางที่จะนำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย หรือมาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่กำหนดในแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติการหรือไม่เพียงใด มีจุดอ่อน จุดแข็ง ประการใด มีส่วนใดที่จะต้องปรับปรุง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายหรือมาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่กำหนดมากที่สุด และเมื่อสิ้นภาคเรียนหรือสิ้นปีการศึกษาจะต้องมีการประเมินสรุปรวม เพื่อนำผลมาพิจารณาแก้ไขปรับปรุงการดำเนินการในระยะต่อไป (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2544)

2. ผลการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานเพื่อยกระดับประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 พบว่าโดยรวมความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับการศึกษาของ กานต์สินี วาดวงศ์ ที่ได้ทำการศึกษาการพัฒนาแนวทางการประกันคุณภาพภายใน สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ผลการศึกษาพบว่า แนวทางที่เหมาะสมสำหรับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ประกอบด้วย 2 กิจกรรมหลัก ได้แก่ กำหนดมาตรฐานและการจัดระบบบริหารและสารสนเทศกำหนดแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา การติดตามตรวจสอบการประกันคุณภาพภายใน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะแนวทางที่ได้จากการศึกษาสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) มีแนวทางในการพัฒนาคุณภาพของการประกันคุณภาพของสถานศึกษาขนาดเล็กที่ชัดเจน (กานต์สินี วาดวงศ์, 2560) และผู้ทรงคุณวุฒิที่ประเมิน ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานเพื่อยกระดับประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็ก ซึ่งประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียนขนาดเล็ก ที่มีความเข้าใจในระบบการประกันคุณภาพภายในเป็นอย่างดี ครูที่มีประสบการณ์ในงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของโรงเรียนขนาดเล็ก ระดับครูชำนาญการพิเศษ ศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบด้านการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ซึ่งเป็นบุคคลที่มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในเป็นอย่างดี ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้พัฒนาแนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก เพื่อเป็นแนวทางการดำเนินเพื่อยกระดับการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ชัยภูมิ เขต 2 และสารสนเทศสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษา ได้ประยุกต์ใช้ประโยชน์ในการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานของงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขนาดเล็ก ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ โดยในปัจจุบันให้สถานศึกษามีอิสระในการบริหารจัดการศึกษาด้วยตนเอง ประกอบกับได้มีการประกาศใช้กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 และกระทรวงศึกษาธิการมีการประกาศให้ใช้มาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ พ.ศ. 2561 ลงวันที่ 6 สิงหาคม 2561 สำหรับให้สถานศึกษาใช้เป็นแนวทางดำเนินงานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาและเตรียมการสำหรับการประเมินคุณภาพภายนอก ซึ่งจะทำให้เกิดความมั่นใจแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายว่าการจัดการศึกษาของสถานศึกษามีคุณภาพ

ได้มาตรฐาน และคงรักษาไว้ซึ่งมาตรฐานจากการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561)

สรุป/ข้อเสนอแนะ

การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานเพื่อยกระดับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 จากการศึกษาสภาพปัจจุบันการศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 โดยภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ และสภาพที่พึงประสงค์ ของงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 โดยภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตาม และจากการวิจัยพบว่า การประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ของแนวทางการดำเนินงานเพื่อยกระดับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 พบว่า โดยรวมด้านความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และด้านความเป็นไปได้โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะในเชิงนโยบาย

1. หน่วยงานต้นสังกัดควรส่งเสริมจัดให้มีการฝึกอบรม สัมมนา ประชุมเชิงปฏิบัติการ ผู้บริหาร ครูและบุคลากร ในสถานศึกษาขนาดเล็ก ให้มีความรู้ความเข้าใจ มีทักษะเกี่ยวกับการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในอย่างถูกต้องเหมาะสม เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
2. สถานศึกษาขนาดเล็กควรมีการวิเคราะห์มาตรฐาน ประเด็นการพิจารณาว่าด้วยการประกันคุณภาพภายใน ให้ชัดเจนก่อนการดำเนินการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ตามมาตรฐานการศึกษาที่กระทรวงประกาศใช้ เพื่อใช้เชื่อมโยงความสัมพันธ์กับการประเมินคุณภาพภายนอกให้ชัดเจน เพื่อการดำเนินการให้สอดคล้องกัน
3. สถานศึกษาขนาดเล็กควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา และการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา เพื่อเป็นการยกระดับการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป

1. ควรมีศึกษาการพัฒนาแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในระดับอื่น ๆ เช่น การประกันคุณภาพการศึกษาในระดับชั้นเรียน เป็นต้น
2. ควรมีการนำแนวทางการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ไปประยุกต์สำหรับวิจัยในสถานศึกษาสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาอื่น

เอกสารอ้างอิง

- กานต์สินี วาตวงศ์. (2560). การพัฒนาแนวทางการประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ. ใน วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- นวลฉวี ทานุกรม. (2558). การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2. (2562). ระบบติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบาย โครงการและกิจกรรม สพฐ. ใน รายงานการกำกับติดตามการดำเนินงานโครงการตามแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562. กลุ่มนโยบายและแผน.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2544). การบริหารบุคคลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร: วีซีซีคอมมิวนิเคชั่น.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2559). แนวทางการเขียนรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (Self - Assessment Report : SAR). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- _____. (2561). แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2562). นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- _____. (2543). แนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเพื่อพร้อมรับการประเมินภายนอก. กรุงเทพมหานคร: พิมพ์ดี.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์กรมหาชน). (2558). รายงานประจำปี 2558. กรุงเทพมหานคร: บริษัท ซีโน พับลิชชิ่ง แอนด์ แพคเกจจิ้ง จำกัด.

สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2554). แนวทางการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามกฎกระทรวง ว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553. กรุงเทพมหานคร: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.